

Over procedures die ertoe doen

Petra de Bruin, *Procederen in kort geding in vijf stappen*, Den Haag: Sdu 2019, 132 pagina's, ISBN 978 90 12 40416 7, € 32,06

De advocaat die een procedure start ziet graag dat de rechter in zijn/haar voordeel oordeelt. De rechter die moet oordelen over de ingestelde vordering wenst dat die vordering zodanig is ingericht dat ook daadwerkelijk beslist kan worden en dat er geen sprake is van 'ruis'. De gerechtsdeurwaarder wenst dat een rechterlijke uitspraak tenuitvoergelegd kan worden en ook notarissen moeten ermee 'uit de voeten' kunnen. Condemnatoire rechterlijke uitspraken leveren een executoriale titel op, maar dan moet het om een inhoudelijke veroordeling gaan. In personen- en familiezaken houdt het verzoekschrift nogal eens in dat de rechter iets moet bepalen, maar dat is niet af te dwingen.

De Bruin is een van de Rotterdamse voorzieningenrechtters en geeft een stappenplan voor de kortgedingprocedure. Maar haar opmerkingen zijn ook toepasbaar in de gewone bodemprocedure, want de kern van haar betoog is: bereid de procedure goed voor en denk goed na. De jurist die betrokken is bij een procedure moet zich afvragen: wie, wat, wanneer, waar en hoe. Daarmee wordt het accent gelegd op de voorbereiding van de procedure. In zes hoofdstukken passeren deze vragen de revue en zoals de titel van het boekje aangeeft zijn die vragen en de te geven antwoorden gericht op de kortgedingprocedure. Ieder hoofdstuk wordt afgesloten met aandachtspunten oftewel praktische tips: vragen die de advocaat zich kan/moet stellen bij een procedure. Dat betekent dat de dagvaarding completer zal zijn, dat men beter is voorbereid op het pleidooi van de wederpartij en dat duidelijker is geworden wat met de uitspraak kan worden gedaan en of die nog bestreden kan worden.

Wie werkzaam is in de rechtspraktijk zal zich soms verbazen over de processtukken die men onder ogen krijgt en soms ook over wat in een mondelinge toelichting of reactie naar voren wordt gebracht. Wat dat laatste betreft: soms staat een advocaat met de mond vol tanden als de rechter een vraag stelt of kan niet adequaat worden gereageerd op de opmerkingen van de wederpartij, maar het gebeurt ook dat maar iets wordt geroepen zonder dat men zich realiseert wat de eigenlijke vraag was. Het zal duidelijk zijn dat dit invloed heeft op de te verkrijgen beslissing. Zo zal duidelijk moeten worden gemaakt welk belang met de procedure is gemoeid. De werkdruk van rechters stijgt. Dat betekent dat als de wederpartij het gerezen belang succesvol ter discussie stelt de vordering strandt. En wie een stelling van de wederpartij niet gemotiveerd betwist zal merken dat die als niet of onvoldoende bestreden vast komt te staan. Maar allereerst moet men de juiste partij in rechte betrekken. Bedacht moet worden dat niet iedereen beneden de 18 jaar een procesvertegenwoordiger nodig heeft en dat fusie of splitsing

van rechtspersonen maakt dat de oorspronkelijke partij niet meer bestaat. Soms zal de rechter daar een mouw aan passen als de wederpartij duidelijk zal zijn dat het geschil voortvloeit uit een rechtsverhouding met de 'oude' partij, maar daarop kan niet worden gerekend. Belangrijk is ook dat de juiste rechter wordt aangezocht: in algemene voorwaarden worden soms regels gesteld. Evenzo moet duidelijk zijn wat een procespartij van de rechter wil en of, als de rechter instemt, tenuitvoerlegging kan plaatsvinden. Dat betekent dat de vordering voldoende concreet moet zijn. Afgifte van de gevorderde bescheiden, zonder dat die gespecificeerd zijn in het betreffende processtuk, is niet mogelijk. Ook 'de betaling van de helft van de woonlasten' is te onbepaald als die lasten niet expliciet in het processtuk worden genoemd. Soms interpreteert de rechter de opgeworpen stellingen welwillend (zie voor een voorbeeld Rb. Gelderland (vzr. zittingsplaats Arnhem) 4 juni 2019, ECLI:NL:RBGEL:2019:2829 (*Groot Mariëndaal en By Hooi/Eternal*)), maar evengoed kan de vordering worden afgewezen.

Tal van vragen worden opgeworpen en beantwoord. Het betekent dat wie dit boekje heeft doorgenomen een beter processtuk zal hebben vervaardigd en niet snel met de mond vol tanden staat als er een opmerking wordt gemaakt. Tot slot bevat dit boekje een overzicht van de relevante bepalingen uit het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en uit de toepasselijke procesreglementen alsmede een overzicht van de meest relevante kortgedingjurisprudentie. Kortom een handig boekje voor een advocaat om zich voor te bereiden en dat ook nog voor een redelijke prijs.

*A.W. Jongbloed**

* Prof. mr. A.W. Jongbloed is hoogleraar Executie- en beslagrecht aan de Universiteit Utrecht en hoofdredacteur van dit tijdschrift.